

KLIMARAPPORT (kort version)

*- ud fra anbefalingerne fra Task Force on Climate-Related
Financial Disclosures*

2021

LB Forsikring

Forord

Klimaforandringerne kommer til at påvirke os alle - og også LB Forsikrings investeringer. Derfor har vi et ansvar for at forholde os til klimaforandringer, når vi arbejder med de risici, som er forbundet med vores investeringer. Tiltag til løsninger på klimaforandringerne giver også investeringsmæssige muligheder, som kan være værd at overveje både på den helt korte bane og lidt længere ude i fremtiden.

Med denne rapport har LB taget et vigtigt skridt på vejen mod at blive en oplyst investor, når vi taler om klimaforandringer. Vi har analyseret og vurderet vores investerings CO₂-udledning - for de af vores investeringer, hvor der er data - og gennemgået vores tilgang og tilsyn med klima-relaterede risici og muligheder. Det har vi gjort med afsæt i en stribe anbefalinger fra "Task Force on Climate-related Financial Disclosure" (TCFD) på rapportering om klima-relaterede risici og muligheder.

Hvad er klima-relaterede risici?

Klima-relaterede risici er den potentielle negative påvirkning på vores investeringer, som følge af:

- en overgang til en grøn omstilling - også kaldet transitionsrisici. De kommer af fx politiske tiltag og lovgivning såsom højere CO₂-afgifter, teknologiske fremskridt, markedsændringer og omdømme.
- fysiske effekter af klimaforandringer - også kaldet fysiske risici. De kommer fra enten akutte vejrhændelser fx oversvømmelser, eller kroniske vejrhændelser fx stigende temperatur.

Anbefalingerne har vundet indpas hos flere selskaber, fordi de skaber rammerne for at foretage en systematisk og konsistent rapportering. De dækker over fire områder "Ledelse", "Strategi", "Risikostyring" og "Metrikker", hvor der til hvert område er en række anbefalinger til, hvad man som virksomhed skal forholde sig til.

LB Forsikring støtter op om anbefalingerne, og ønsker at være gennemsigtige om, hvad klimaforandringerne potentielt betyder for vores investeringer.

Det er første gang vi forholder os til anbefalingerne, og vi må erkende, at klima-relaterede risici stadig er et nyt område for den finansielle verden. Fx oplyser flere selskaber ikke om deres CO₂-udledning eller de risici, som er forbundet med at investere hos dem, og det gør, at målinger er forbundet med stor usikkerhed og skal tolkes varsomt. Desuden er en stor del af vores investeringer - hvor nogle er grønne - ikke inddraget, fordi der endnu ikke er klimadata.

Arbejdet med anbefalingerne har betydet, at vi i endnu højere grad end tidligere har fokuseret på betydningen af klima-relaterede risici og mulighederne for vores investeringer. Vi har skulle forholde os til flere vinkler - lige fra vores strategi, generelle governance til konkrete tal, og det har givet plads til refleksion over nuværende og fremtidigt mål og ønsker på området. Det har også betydet, at vi har fået et indblik i en delmængde af vores investerings CO₂-udledning og, hvor vi - for nu - skal sætte ind for at gøre vores investeringer endnu mere fremtidssikret.

En viden, som udgjorde en af byggestenene i arbejdet med vores klimastrategi for LB's investeringer "Vejen til Paris", der blev lanceret i 2021. Målet er, at vi vil investere mere fremtidssikkert, og leve op til Paris-aftalen, om at begrænse den globale temperaturstigning til godt under 2 grader, og maksimalt 1,5 grader, i 2030. I de kommende år vil vi inddrage flere investeringer, der aktivt optager CO₂ fra atmosfæren eller som har fokus på en grøn omstilling, og frasælge investeringer, der har en stor klimabelastning. Det er en strategi, som vil rykke en del på vores investeringer nu og i fremtiden, og forventes også at rykke på udviklingen af de nuværende opgørelser af CO₂-udledningen, og vores fremtidige tilgang til klima-relaterede risici og muligheder.

På de næste sider går vi igennem hvert område - ledelse, strategi, risikostyring og metrikker - for LB Forsikrings investeringer.

Ledelse

TCFD anbefaler: Oplys om bestyrelsens tilsyn med klima-relaterede risici og muligheder, og ledelsens rolle i vurdering og håndtering af risici.

Det er bestyrelsen i LB Forsikring, som udstikker vores tilgang til investeringer ved at stille rammer, mål og krav, og det er direktionen, som har ansvaret for, at de indfries.

Klimaet er et emne, som bliver prioriteret af bestyrelsen. Jævnligt vendes indsatser og nye værktøjer på området, og i 2021 blev en klimastrategi for vores investeringer frem mod 2030 lanceret.

**Carbon Tracker undersøger og rangerer selskaber ud fra andelen af fremtidige kul-, olie- og gasprojekter, som ikke bør udvindes, hvis Parisaftalens mål skal nås. Værktøjet blev brugt for vores portefølje af vores aktier og kreditobligationer for 2019*

En investeringskomité rådgiver og følger arbejdet i forhold til ESG.

Primo 2020 blev der ansat en ESG-medarbejder i investeringsteamet, som skal være med til at afdække og styrke fokuset på ESG i vores investeringer.

Medio 2021 blev der lanceret en ny klimastrategi for vores investeringer, som afspejler bestyrelsens ønske om, at vi i endnu højere grad investerer fremtidssikkert, og lever op til Paris-aftalen i 2030.

Bestyrelsen udstikker vores tilgang til investeringer ved at sætte rammer og målsætninger i politikker på området fx overordnede grænser for investering inden for fossile brændstoffer.

Igangværende indsatser og nye værktøjer fx Carbon Tracker*, som er taget i brug for at styrke vores overvågning af klima-relaterede risici, vendes jævnligt med bestyrelsen.

I løbet af året modtager bestyrelsen rapportering om klima-relaterede risici fx status og udvikling for investeringer i fossile brændstoffer

Direktionen har ansvaret for at implementere vores politikker og strategier på området, og sikre at grænser overholdes, mål og krav indfries.

Strategi

TCFD anbefaler: Oplys om betydningen af klima-relaterede risici og muligheder for investeringer på kort, mellemlangt og langt sigt, om de er implementeret i strategien, og strategiens modstandsdygtighed overfor en overgang til en lavere CO₂-udledning.

Vi investerer med en tidshorisonen på +5 år, og flere af vores investeringer er i aktivklasser med et langsigtet tidsperspektiv fx skov og infrastruktur.

Vi kan kun gisne om, hvordan fremtiden bliver. Men vores umiddelbare vurdering er, at flere af vores investeringer kan blive påvirket af klima-relaterede risici, og vi ser også flere investeringsmuligheder. Fx forventer vi:

§ Et pres på især de mere CO₂-intensive sektorer fx energi, forsyning og materialer for en grøn omstilling fra *politiske tiltag og lovgivning* på mellemlangt og langt sigt. Tiltag og generelle klimastrategier fx Paris-aftalen eller nationale strategier er rettet mod 2030 og 2050, med mindre milepæle på kort sigt. Det mere langsigtede fokus formodes at bunde i, at sektorer og selskaber skal kunne følge med udviklingen, og at mål sættes realistisk

 Teknologiske fremskridt vil præge billedet på langt sigt, men ikke på hverken kort eller mellemlangt sigte. For de teknologiske problemer er så store, at den innovation, som skal til, alene vurderes at kunne opnås på den lange bane. Fx har bilindustrien længe været på udkig efter teknologiske løsninger på produktion af bilbatterier, som på nuværende tidspunkt har høj CO₂-udledning.

 Mere *kroniske vejrhændelser* vil have betydning for brancher, og udviklingslande på langt sigt. Især for landbrug, hvor fx en tørkeperiode kan ødelægge høsten et år

 Flere selskaber fokuserer på *ressourceeffektivitet* og brugen af flere *energIVENLIGE kilder* i produktionen og distributionen på kort sigt. Fx genbrug af plastik, vand og materialer inden for sundhed- og ejendomssektoren.

 Større udbud af *produkter* fra udviklingslande på langt sigt, som kan klare en højere varme.

Men hvilke af vores investeringer er forbundet med høj grad af risici, og hvor ser vi investeringsmuligheder, som følge af klimaforandringer? Det har LB forsøgt at vurdere for vores forskellige typer af investeringsklasser (også kaldet aktivklasser) og sektorer, som vi investerer i. Fx vurderer vi:

Aktier vurderes at være forbundet med klima-relaterede risici og muligheder på kort, mellemlangt og langt sigt.

Risici

Materialer, forsynings- og energisektoren har et højt energiforbrug, og forventes i højere grad end andre sektorer at blive påvirket af en overgang til en grøn økonomi fra politiske tiltag og lovgivning, effekten af stigmatisering og forsyningsproblemer.

Muligheder

Flere selskaber bliver mere ressourceeffektive ved at bruge en mere effektiv transport, byggeri, produktion eller benytter energikilder med lavere udledning.

Infrastruktur fx vindenergi vurderes ikke at være særligt påvirket af klima-relaterede risici, men muligheder forventes på både kort, mellemlangt og langt sigt.

Mindre effekt fra lovgivning, marked eller omdømme, men infrastrukturprojekter inden for biomasse, som ikke lever op til EU's taksonomi forventes på sigt at blive udskiftet til mere bæredygtige alternativer. Ekstreme vejrforhold kan ødelægge vindmøller eller solceller, hvilket vil føre til et fald i energiproduktion og en stigning i omkostninger.

Trenden for infrastrukturinvesteringer stiger på sigt, også som følge af formodentligt bedre og mere effektive løsninger til fx lagring af vind- og solenergi i en nær fremtid.

Strategi (fortsat)

Vi har i de seneste år bevæget os i en mere klimabevidst retning ved i højere og højere grad at indarbejde ESG i vores investeringer, og har fokus på udviklingen indenfor de fossile investeringer.

Ud fra den del af investeringerne, som der kan måles på, er vores investeringer – for nu – ikke på linie med Paris-aftalen, om at begrænse den globale temperaturstigning til under 2 grader. Her er der dog ikke taget højde for fx vores mere grønne investeringer i skove, som LB har haft siden 90'erne.

LB ønsker at sætte tempoet op. Vi har sat os et mål om, at vi vil investere fremtidssikkert og leve op til Paris-aftalen i 2030. Det er kernen i en klimastrategi for vores investeringer, som vi lancerede i 2021.

Men ikke kun vores klimastrategi vil rykke på vores investeringers CO₂-udledning og de klima-relaterede risici, som er forbundet med dem. Vi forventer også, at omverdenen rykker sig, og at flere selskaber sætter klimamål og oplyser om klima-relaterede risici og muligheder, i takt med flere krav til rapportering, behovet for oplysninger og ønsket om at bidrage til en grøn omstilling.

41 % over
Parisaftalens målsætning er
vores investeringer i 2030,
viser en scenarieanalyse af
vores investeringer i aktier
og kreditobligationer

63% af vores
investeringer er i dag i
selskaber, som har ikke
sat ambitiøse klimamål

**Leve op til Paris-
aftalen i 2030**, er vores
mål i en ny klimastrategi

Risikostyring

TCFD anbefaler: Oplys om, hvordan organisationen identificerer, vurderer og håndterer klima-relaterede risici

For at reducere risikoen for tab skal vi, som investor sikre os, at vi forstår vores risici og følger udviklingen af dem, så vi er i stand til at reagere i tide.

Vi har taget de første skridt ud af mange i arbejdet med at forstå, identificere, analysere, vurdere og håndtere klima-relaterede risici i forhold til vores investeringer. Men vi er kun lige begyndt, da vi også må sande, at området er uudviklet og at der typisk er stor usikkerhed forbundet med opgørelser, og generelt mangel på oplysninger. Vi bliver også løbende klogere på området, og nye værktøjer kommer til.

Vi identificerer og vurderer klima-relaterede risici, og gør brug af flere forskellige analyse-værktøjer til at dække forskellige vinkler indenfor området:

- vi undersøger for overholdelse af UN Global Compact. Det er for at sikre, at de selskaber, som vi investerer i overholder principper for blandt andet miljøudfordringer og miljøansvarlighed fx ikke har uansvarlig tilgang til affaldssortering, olieudslip og skovrydning af regnskove.
- vi følger udviklingen i vores investeringer i fossile brændstoffer, og arbejder på at opgøre selskabernes klimaplaner og -mål for de kommende år.
- vi undersøger for vores investeringers eksponering overfor transitionsrisici. Fx gjorde vi brug af ”Carbon Tracker” i 2020, som undersøger og rangerer selskaber ud fra andelen af fremtidige kul-, olie- og gasprojekter, som ikke bør udvindes, hvis Paris-aftalen skal nås.

Vi håndterer klima-relaterede risici ud fra forskellige processer.

Hovedparten af vores investeringer sker via kapitalforvaltere og derfor har deres tilsyn og tilgang med risici betydning for vores investeringer.

- vi er i dialog med vores forvaltere ud fra de oplyser, som vi enten henter ind eller ud fra de resultater, som vores undersøgelser og analyser viser. Fx valgte vi i 2020 at indhente oplysninger via en spørgeskemaundersøgelse, hvor vi fik viden om tilgang, praksis og principper til ESG, herunder særligt de mere klimamæssige aspekter.
- vi har begrænsninger på de fossile investeringer for at minimere eksponeringen af vores investeringer over for transitionsrisici

Metrikker og mål

TCFD anbefaler: Oplys om måling af klima-relaterede risici og muligheder

I 2021 fik vi for første gang opgjort CO₂-udledningen af vores investeringer i aktier og kreditobligationer:

43.091 tCO₂ udleder vores investeringer af Scope 1 og 2

187.797 tCO₂ udleder vores investeringer af Scope 1, 2 og 3

26 tCO₂/mio. kr. omsætning er den vægtet gnsn. CO₂-intensitet for vores investeringer

23
tCO₂/mio. kr.
omsætning
for
benchmark

Vores investeringer er lidt mere eksponeret (sårbare) for en overgang til en grøn omstilling end benchmark

Hvad er CO₂-udledning?

Selskaberne, som vi investerer i udleder CO₂. Udledningen kan måles ud fra forskellige områder også kaldet scope:

Scope 1: CO₂-udledning, som selskaber direkte forårsager fx ved udvinding af olie

Scope 2: CO₂-udledningen, som relaterer sig til selskabers forbrug af el

Scope 3: de indirekte CO₂-udledninger, som relaterer sig til fx selskabernes affaldssortering eller kundernes brug af selskabets produkter.

Den vægtet gnsn. CO₂-intensitet: CO₂-udledningen opgøres ift. selskabernes omsætning, og opgørelsen angiver, hvor CO₂-intensive selskabernes aktiviteter er, og dermed også vores investeringer.

Hvad er et benchmark?

Et benchmark er et sammenligningsgrundlag for at kunne vurdere vores investeringer i forhold tilsvarende investeringer. Vi har valgt, at måle vores investeringer op imod iShares MSCI ACWI. Det er ikke et indeks, men en fond, som søger at følge resultatet af MSCI AWCI, og indeholder færre aktier end indekset.

OBS. opgørelsen skal tolkes med stor varsomhed, fordi den kun baseres på vores aktier og kreditobligationer, hvor datadækningen er mest tilfredsstillende. Investeringer i aktier og kreditobligationer er alt andet lige mere klimabelastende end vores øvrige investeringer, da det primært er her investeringer er i tunge industrier fx energi- og forsyning. CO₂-udledningen for hvert selskab baseres på historiske data, som ikke fortæller noget om fremtidens udvikling eller ændringer i selskabers strategi, og for flere selskaber gøres der brug af estimater fra tilsvarende selskaber, hvis de ikke har oplyst om udledningen.